

מסכת אבות
פרק ו' – שנו חכמים

סיכומי המשניות	
שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנתם:	
[א]	<p>רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) זוכה לדברים הרבה (2) ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדי הוא לו (3) נקרא ריע (4) אהוב (5) אוהב את המקום (6) אוהב את הבריות (7) משמח את המקום (8) משמח את הבריות (9) ומלבשתו ענוה ויראה (10) ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן (11) ומרחקתו מן החטא (12) ומקרבתו לידי זכות (13) ונהנין ממנה עצה ותושיה בינה וגבורה (14) שנאמר (משלי ח') לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה (15) ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין (16) ומגלין לו רזי תורה (17) ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק (18) והוי צנוע (19) וארך רוח (20) ומוחל על עלבונו (21) ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים :
[ב]	<p>עלבונה של תורה אמר רבי יהושע בן לוי</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב (2) ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה (3) שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף (4) שנאמר (משלי י"א) נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם (5) ואומר (שמות ל"ב) והלוחות מעשה אלהים המה (6) והמכתב מכתב אלהים הוא (7) חרות על הלוחות <p>הלוחות</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) אל תקרא חרות אלא חירות (2) שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה (3) וכל מי שעוסק בתורה תדיר הרי זה מתעלה (4) שנאמר (במדבר כ"א) וממתנה נחליאל ומנחליאל במות :
[ג]	<p>מי צריך לנהוג בו כבוד</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת (2) צריך לנהוג בו כבוד (3) שכן מצינו בדוד מלך ישראל (4) שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד (5) וקראו רבו אלופו ומיודעו (6) שנאמר (תהלים נ"ה) ואתה אנוש כערכי אלופי ומיודעי <p>והלא דברים קל וחומר</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתופל אלא שני דברים בלבד (2) קראו רבו אלופו ומיודעו (3) הלומד מחבירו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת (4) על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד <p>ואין כבוד אלא תורה</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) שנאמר (משלי ג') כבוד חכמים ינחלו

מסכת אבות
פרק ו' – שנו חכמים

	<p>(2) (שם משלי כ"ח) ותמימים ינחלו טוב ואין טוב אלא תורה (1) שנאמר (שם משלי ד') כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו:</p>
<p>[ד]</p>	<p>כך היא דרכה של תורה (1) פת במלח תאכל (2) ומים במשורה תשתה (3) ועל הארץ תישן (4) וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל (5) ואם אתה עושה כן אשריך וטוב לך (6) אשריך בעולם הזה (7) וטוב לך לעולם הבא אל תבקש גדולה לעצמך (1) ואל תחמוד כבוד (2) יותר מלמודך (עשה) (3) ואל תתאוה לשלחנם של מלכים (4) ששולחנך גדול משולחנם (5) וכתרך גדול מכתרם (6) ונאמן הוא בעל מלאכתך (7) שישלם לך שכר פעולתך:</p>
<p>[ה]</p>	<p>גדולה תורה (1) יותר מן הכהונה ומן המלכות (2) שהמלכות נקנית בשלשים מעלות (3) והכהונה בעשרים וארבע (4) והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים ואלו הן בתלמוד בשמיעת האוזן בעריכת שפתיים בבינת הלב בשכלות הלב באימה ביראה בענוה בשמחה בשמוש חכמים בדקדוק חברים ובפפול התלמידים בישוב במקרא במשנה במיעוט שינה במיעוט שיחה במיעוט תענוג במיעוט שחוק במיעוט דרך ארץ בארץ אפים בלב טוב באמונת חכמים ובקבלת היסורין:</p>
<p>[ו]</p>	<p>מכיר את מקומו והשמח בחלקו והעושה סייג לדבריו ואינו מחזיק טובה לעצמו אוהב את המקום אוהב את הבריות אוהב את הצדקות אוהב את התוכחות אוהב את המישרים מתרחק מן הכבוד ולא מגיס לבו בתלמודו ואינו שמח בהוראה נושא בעול עם חבריו מכריעו לכף זכות מעמידו על האמת מעמידו על השלום מתישב לבו בתלמודו שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות המכחכים את רבו והמכוין את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת שכל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם שנאמר (אסתר ב') ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי:</p>
<p>[ז]</p>	<p>גדולה תורה (1) שהיא נותנת חיים לעושיה בעולם הזה ובעולם הבא (2) שנאמר (משלי ד') כי חיים הם למוצאיהם ולכל בשרו מרפא (3) ואומר (שם משלי ג') רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך (4) ואומר (שם משלי א') כי לויית חן הם לראשך וענקים לגרורותיך (5) ואומר (שם משלי ד') תתן לראשך לויית חן עטרת תפארת תמגניך (6) ואומר (שם משלי ג') אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד (7) ואומר (שם משלי ג') כי אורך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך:</p>
<p>[ח]</p>	<p>רבי שמעון בן מנסיא אומר משום רבי שמעון בן יוחאי נאה לצדיקים ונאה לעולם (1) הנוי (2) והכח (3) והעושר (4) והכבוד (5) והחכמה (6) והזקנה (7) והשיבה (8) והבנים</p>

מסכת אבות
פרק ו' – שנו חכמים

	<p>נאה לצדיקים ונאה לעולם</p> <p>9 שנאמר (משלי ט"ז) עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא 10 ואומר (שם משלי י"ד) עטרת חכמים עשרם 11 ואומר (שם משלי י"ז) עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם 12 ואומר (שם משלי כ') תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה 13 ואומר (ישעיה כ"ד) וחפרה הלבנה ובושה החמה 14 כי מלך ה' צבאות בהר ציון ובירושלים 15 ונגד זקניו כבוד</p> <p>רבי שמעון בן מנסיא אומר</p> <p>1 אלו שבע מדות שמנו חכמים לצדיקים 2 כולם נתקיימו ברבי ובניו :</p>
	<p>[ט]</p> <p>אמר רבי יוסי בן קיסמא</p> <p>1 פעם אחת הייתי מהלך בדרך 2 ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום 3 אמר לי רבי מאיזה מקום אתה 4 אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני 5 אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו 6 ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות 7 אמרתי לו בני 8 אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם 9 איני דר אלא במקום תורה</p> <p>לפי שבשעת פטירתו של אדם</p> <p>1 אין מלוין לו לאדם 2 לא כסף 3 ולא זהב 4 ולא אבנים טובות ומרגליות 5 אלא תורה ומעשים טובים בלבד 6 שנאמר (משלי ו) בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך</p> <p>בהתהלךך תנחה אותך</p> <p>1 בעולם הזה</p> <p>בשכבך תשמור עליך</p> <p>2 בקבר</p> <p>והקיצות היא תשיחך</p> <p>3 לעולם הבא</p> <p>מתהילים</p> <p>1 וכן כתוב בספר תהילים על ידי דוד מלך ישראל (תהלים קי"ט) 2 טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף 3 ואומר (חגי ב') לי הכסף ולי הזהב אמר ה' צבאות :</p>
	<p>[י]</p> <p>חמשה קנינים קנה הקדוש ברוך הוא בעולמו ואלו הן תורה</p> <p>1 קנין אחד</p> <p>שמים וארץ</p> <p>1 קנין אחד</p> <p>אברהם</p> <p>1 קנין אחד</p> <p>ישראל</p> <p>1 קנין אחד</p> <p>בית המקדש</p> <p>1 קנין אחד</p> <p>תורה קנין אחד מנין</p> <p>1 דכתיב (משלי ח') ה' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז</p> <p>שמים וארץ קנין אחד מנין</p> <p>1 שנאמר (ישעיה ס"ו) כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי 2 איזה בית אשר תבנו לי ואיזה מקום מנוחתי 3 ואומר (תהלים ק"ד) מה רבו מעשיך ה' 4 כולם בחכמה עשית מלאה הארץ קנייך</p>

מסכת אבות
פרק ו' – שנו חכמים

<p>אברהם קנין אחד מנין 1 דכתיב (בראשית י"ד) ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קונה שמים וארץ</p> <p>ישראל קנין אחד מנין 1 דכתיב (שמות ט"ו) עד יעבור עמך ה' עד יעבור עם זו קנית 2 ואומר (תהלים ט"ז) לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי במ</p> <p>בית המקדש קנין אחד מנין 1 שנאמר (שמות ט"ו) מקדש אדני כוננו ידיך 2 ואומר (תהלים ע"ח) ויביאם אל גבול הר קדשו הר זה קנתה ימינו :</p>	<p>[יא] כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו 1 לא ברא אלא לכבודו 2 שנאמר (ישעיה מ"ג) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו 3 ואומר (שמות ט"ו) ה' ימלוך לעולם ועד</p>
<p>(מכות סוף פרק ג')</p> <p>אמר רבי חנניא בן עקשיא 1 רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל 2 לפיכך הרבה להם תורה ומצות 3 שנאמר (ישעיה מ"ב) ה' חפץ למען צדקו 4 יגדיל תורה ויאדיר:</p>	